

Bilag 1. Beskrivelse af Sikkerhedsplaner (trivselsplaner) i arbejdet med udsatte børn og familier

Baggrund

I familiegrupperne har man som resultat af Projekt Netværksinddragelse, som kørte i perioden 2012-2013 implementeret inddragende metoder som Signs of Safety og netværksmøder i arbejdet med udsatte familier, samt ansat en netværksrådgiver i hver af de fire familiegrupper. Den øgede fokus på inddragelse af netværket i forbindelse med en anbringelse har betydet, at familiegrupperne i langt højere grad end tidligere inddrager børn og unges professionelle og private netværk i sagsarbejdet i anbringelsessager såvel som i det forebyggende arbejde.

De positive erfaringer ligger op til at tage et nyt skridt i arbejdet med at kvalificere og udvikle netværksarbejdet, og i den sammenhæng lade os inspirere af Århus og Københavns Kommune, som har positive resultater med at arbejde med sikkerhedsplaner i anbringelsessager, som alternativ til at anbringe i situationer hvor der bl.a. er et netværk, som kan og vil gå positivt ind i opgaven med at skabe sikkerhed for barnet/børnene – uden at anbringe barnet/børnene.

Fokus skal være på at udvikle metoden og blive klogere på hvordan man møder familierne og netværket så de føler sig anerkendt og respekteret – og har lyst til at indgå i et konstruktivt samarbejde om at nå et fælles mål – at skabe sikkerhed for barnet.

Kort definition af en sikkerhedsplan

En sikkerhedsplan er en forebyggende foranstaltning iht. Serviceloven § 52, stk. 3.3., som iværksættes af forvaltningen og kendetegnet ved en intensiv indsats, som kombinerer myndighedsarbejde, hyppig kontrol og opfølgning med en tværfaglig og behandlingsmæssig indsats og inddragelse af det private netværk. En sikkerhedsplan som en forebyggende foranstaltning skal indgå i kommunens tilbudsvifte på lige fod med andre indsatsformer, og tilbydes familien på baggrund af den børnefaglige undersøgelse, samt en konkret faglig vurdering og ledelsesmæssig beslutning.

Målgruppe og type sager

Målgruppen for indsatsen er børnefamilier, hvor der er stor bekymring for barnets sikkerhed og trivsel, og hvor der er vurderet et grundlag for en anbringelse af barnet uden for hjemmet. Sikkerhedsplaner skal benyttes både i nye og eksisterende anbringelsessager og også i sager om hjemgivelse af en anbringelse.

For at en familie kan deltage i en sikkerhedsplan forudsættes at følgende kriterier er opfyldt:

1. At der er grundlag for en anbringelse af barnet uden for hjemmet
2. At familien har et privat netværk, som ønsker at deltage i en sikkerhedsplan
3. At forældrene vil samarbejde omkring sikkerhedsplanen

En sikkerhedsplan indeholder en klar beskrivelse af bekymringen for barnet, samt tydelige mål for, hvad der skal opfyldes for, at barnet kan bo i hjemmet. Planen indeholder konkrete aftaler og regler for barnets hverdag og der laves tydelige aftaler om, hvem der gør hvad hvornår. Barnet er så vidt muligt informeret om bekymringerne og inddraget i planen afhængig af alder og modenhed. Myndighedsrådgiver følger tæt op på sagen justerer løbende.

Formål

Formålet med at afprøve sikkerhedsplansarbejdet har flere hensigter:

- At afprøve en mere aktiv og involverende myndighedsrolle
- At afprøve metoder til at skabe en positiv og frugtbar alliance med barn og forældre
- At skabe fleksible, kreative og holdbare løsninger i tæt samarbejde med barn, familie, privat og professionelt netværk
- At skabe forandringer i forældrenes kompetencer, forbedre samspillet i familien og øge børnenes trivsel
- At samarbejde tæt med kommunens andre tilbud, herunder frivillige tilbud
- At nedbringe kommunens anbringelser, herunder de akutte anbringelser

Eksempel på en konkret aftale, som kan være én af flere i en sikkerhedsplan

Bekymring:

Mor har på nuværende tidspunkt ikke fysisk og psykisk overskud til at være alene med Peter og Simon i eftermiddagstimerne fra kl. 15-17. Bekymringen går på, at mor i afmagt igen vil slå drengene og/eller låse dem inde på værelset, hvilket er sket tre gange.

Aftaler:

Moster henter drengene i børnehave mandag og tirsdag, og mormor er i hjemmet i tidsrummet mellem kl. 15-17 ind til far kommer hjem onsdag, torsdag og fredag. Forsøgsperioden gælder en måned og følges herefter op.

Mål:

At mor igen bliver fysisk og psykisk stabil til at håndtere at være alene sammen med sine drenge.

En sikkerhedsplan kan i praksis vise sig at slå fejl og i praksis ikke være tilstrækkelig til at skabe sikkerhed for barnet/børnene, hvilket er en risiko, som både det professionelle og private netværk tager når de i fællesskab udarbejder en sikkerhedsplan. En evaluering af arbejdet med sikkerhedsplaner fra Københavns Kommune, viser at en sikkerhedsplansproces kan være med til at motivere forældrene til en anbringelse i de tilfælde hvor praksis alligevel viser, at anbringelse er den bedste løsning for barnet, hvilket medvirker til et bedre anbringelsesforløb for barnet. Herudover viser evalueringen fra Københavns Kommune at forældre og private netværkspersoner giver udtryk for, at en sikkerhedsplan er bedre for børnene end en anbringelse uden for hjemmet, og de er glade for at have fået dette tilbud.

SFI forskning viser, at anbragte børn ofte er dårligere stillet i deres voksenliv end andre børn (Egelund & Hestbæk), hvilket gør det relevant til stadighed at undersøge, om der findes alternativer, som er bedre for barnet. Herudover ved vi af erfaring, at særligt akutte anbringelser ofte hviler på et ikke tilstrækkeligt belyst grundlag og derfor ofte bygger på en forkert matchning, som øger sandsynligheden for længerevarende anbringelser og sammenbrud. Sikkerhedsplaner kan bl.a. være med til at sikre en inddragende proces for barn, familie og netværk, hvor familien får indflydelse på den proces, som skal skabe sikkerhed for barnet.